

POLÓNYI ISTVÁN (SZERK.)

akadémiai szféra és az innováció

A hazai felsőoktatás
és a gazdasági fejlődés

Ú·M·K

Budapest, 2010

TARTALOM

1. BEVEZETÉS

2. MI VISZI ELŐRE A VILÁGOT? – AZ INNOVÁCIÓ, A KUTATÁS, VALAMINT A FELSOÓKTATÁS ÉS A GAZDASÁGI FEJLŐDÉS	9
2.1. AZ INNOVÁCIÓ, A HUMÁNTŐKE ÉS A GAZDASÁGI FEJLŐDÉS	9
2.2. AZ INNOVÁCIÓ	13
2.3. FELSOÓKTATÁSI INNOVÁCIÓK GAZDASÁGI HASZNOSÍTÁSA – ELMÉLET ÉS GYAKORLAT	27
2.4. AZ AKADÉMIAI SZFÉRA ÉS A KÖRNYEZET KAPCSOLATA	37
3. LEOMLÓ ELEFÁNTCSONTTORNYPYOK? – A FELSOÓKTATÁS ÉS A TUDOMÁNY SZERVEZETSZOCIOLÓGIAI ÁTALAKULÁSA	40
3.1. A KÖZÉPKORI EGYETEMTŐL A HUMBOLDTI ÉS A NAPÓLEON EGYETEMIG	40
3.2. A POST-HUMBOLDTI EGYETEM	43
3.3. A TUDOMÁNY RENDSZERÉNEK FEJLŐDÉSE ÉS TUDOMÁNPOLITIKAI KÖVETKEZMÉNYEI	45
3.4. A HAZAI FELSOÓKTATÁSI TUDOMÁNPOLITIKA A RENDSZERVÁLTÁSIG	49
3.5. TÉNYLEG LEOMLOTTAK?	52
4. VILÁGSZÍNVONALON – MINT A MAGYAR FUTBALL? – A HAZAI AKADÉMIAI SZFÉRA NEMZETKÖZI ÖSSZEHAONLÍTÁSBAN	55
4.1. MIT IS MÉRÜNK?	55
4.2. AZ INNOVÁCIÓS TELJESÍTMÉNY VILÁGTENDENCIÁI	56
4.3. A FELSOÓKTATÁSI KUTATÁS A KUTATÁSOK EGÉSZÉBEN – NEMZETKÖZI ÖSSZEHAONLÍTÁS	61
4.4. A FELSOÓKTATÁSI KUTATÁSOK – ITTHON	66
4.5. A HAZAI FELSOÓKTATÁS FINANSZÍROZÁSA	72
4.6. AZ INTÉZMÉNYI BELSŐ TÉNYEZŐK	76
4.7. HA MARADSZ, LEMARADSZ	77

5. KINÉL VAN A GYEPLŐ? – A TUDOMÁNPOLITIKA LEHETŐSÉGEI ÉS ANNAK ELMARADT HAZAI RENDSZERVÁLTÁSA	80
5.1 A TUDOMÁNPOLITIKA ESZKÖZEI	80
5.2. A KUTATÁS ÉS TUDOMÁNPOLITIKA INTÉZMÉNYRENDSZERE	94
5.3. A TOVÁBBLÉPÉS NÉHÁNY ELEME	101
6. KI MIÉRT KUTAT? – INTÉZMÉNYEK ÉS KUTATÓK	111
6.1. BEVEZETÉS	111
6.2. AZ INTÉZMÉNYI KÖRNYEZET SAJÁTSÁGAI	111
6.3. A HAZAI FELSŐOKTATÁSI OKTATÓK NÉHÁNY LÉTSZÁM ÉS STRUKTURÁLIS JELLEMZŐJÉNEK ALAKULÁSA	133
6.4. A KUTATÁS MIKROKÖRNYEZETI ELEMEI	157
6.5. A FOGLALKOZTATÁSI JELLEMZŐK TÖRTÉNELMI FEJLŐDÉSE – ÉS JÖVŐJE	169
6.6. MELLÉKLET	171
7. A MITIKUS OKTATÁS	
7.1. A VOLUNTARIZMUS	184
7.2. OKTATÁSUNK PROBLÉMÁI	185
7.3. AZ OKTATÁS AMIHEZ MINDENKI ÉRT	196
7.4. ÉS AKKOR MILYEN A HAZAI EMBERI ERŐFORRÁS FEJLETTSÉGE?	198
8. VÉGLEG ELMARAD AZ UGRÁS? – VAN-E KIBONTAKOZÁS?	204